



Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 1
842 50 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 21

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

Pripomíname si Svetový deň Braillovoho písma

4. január 2021 patrí Svetovému dňu Braillovoho písma. Pripomíname si ním nielen samotného tvorca, Louisa Braila, ale najmä význam tohto písma ako základného komunikačného prostriedku ľudí so zrakovým postihnutím.

Braillovo písmo bolo svetu predstavené v roku 1825. Pozostáva z dvoch stĺpcov po troch bodoch. Ich kombináciou možno zaznačiť písmená abecedy (aj s diakritikou), interpunkčné znamienka, matematické a chemické symboly, dokonca notový záznam. Veľkosť jednotlivých bodov, vzdialenosť medzi nimi, ako aj medzi riadkami, sú pevne dané tak, aby bolo možné šesťbod poľahky zachytiť bruškom prsta. Neexistujú veľkosti písmen, ako ich pozná vidiaci človek, na zvýraznenie nemožno použiť „tučné“ písmo, ani kurzívu. Je však plne ortografické, má svoju logiku, zákonitosť i postupnosť. Slovenská abeceda pozostáva zo 64 kombinácií 6-bodového Braillovoho písma.

Braillovo písmo je nevyhnutné pre gramotnosť a celoživotné vzdelávanie nevidiacich, ich slobodu prejavu a názoru, ako aj sociálne začlenenie. Je to v súlade s článkami 21 a 24 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a cieľa trvalo udržateľného rozvoja 4, ktorý sa zameriava na inkluzívnu a spravodlivú kvalitu vzdelávania a podporu príležitostí celoživotného vzdelávania pre všetkých.

Pri príležitosti osláv Svetového dňa Braillovoho písma žiada Svetová únia nevidiacich (WBU) všetky krajiny, aby ratifikovali a implementovali Mراكéšsku zmluvu, ktorá umožňuje cezhraničnú distribúciu Braillovoho písma a iných prístupných materiálov na čítanie bez hrozby porušenia autorských práv. Je to zároveň skvelý spôsob, ako podporiť používanie Braillovoho písma a posilniť jeho rovnocennú pozíciu voči novým technológiám.

Za kritickú tiež WBU považuje skutočnosť, že v menej rozvinutých krajinách je príprava textov v Braillovom písme priveľmi nákladná, čo obmedzuje dostupnosť

materiálov na čítanie pre nevidiacich. Svetová únia nevidiacich sa však snaží situáciu v kritických krajinách zmierniť poskytovaním štipendií určených ľuďom so zrakovým postihnutím.

Zároveň však WBU upozorňuje na negatívny dopad pandémie COVID-19 v súvislosti s informovanosťou ľudí so zrakovým postihnutím. „Pretože sa svet snaží vyrovnať sa s pandemiou COVID-19 je pre nevidiacich alebo slabozrakých nevyhnutný prístup k informáciám a materiálom na čítanie v prístupných formátoch. Preto by sme chceli pri tejto príležitosti vyzvať vlády, tvorcov politik a všetky ostatné zainteresované strany, aby zabezpečili dostupnosť materiálov na čítanie v prístupných formátoch, vrátane Braillovoho písma, aby nikto nezostal pozadu,“ stojí v oficiálnom stanovisku WBU, ku ktorému sa, pochopiteľne, pridáva aj Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Kontakt:

Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS
Mob.: 0911 496 629
e-mail: fricovska@unss.sk
www.unss.sk

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má 3 500 členov združených v 59 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990. www.unss.sk

Svetová únia nevidiacich (WBU) je celosvetová organizácia, ktorá zastupuje zhruba 253 miliónov nevidiacich alebo slabozrakých ľudí na celom svete. Jej členmi sú organizácie nevidiacich, ktoré sa venujú obhajobe záujmov vo vlastnom mene a organizácie poskytujúce služby nevidiacim vo viac ako 190 krajinách, ako aj medzinárodné organizácie pôsobiace v oblasti zrakového postihnutia. www.worldblindunion.org